

bringe Folkeforbundspagten i Overensstemmelse med den nye ved Kelloggspagten Ikrafttræden skabte folkeretlige Situation. Efter at Forslaget var gjort til Genstand for en almindelig Drøftelse i første Udvalg, vedtog Forsamlingen den 24. September 1929 at lade Spørgsmaalet undersøge i et af Raadet nedsat 11 Mands Udvalg (se Beretningen til Rigsdagen angaaende Folkeforbundets 10. Forsamling S. 25—29). 11 Mands Udvalget afgav en Beretning den 8. Marts 1930. Denne Beretning dannede Grundlaget for Forhandlingerne i første Udvalg ifjor, hvor der hurtigt viste sig afgørende principielle Meningsforskelligheder (se herom Beretningen til Rigsdagen angaaende Folkeforbundets 11. Forsamling 10. September—4. Oktober 1930, S. 39—40). Der nedsattes et Underudvalg, der paa væsentlige Punkter — navnlig Art. 13, 4. Stk. og Art. 15, 6. og 7. Stk. — ændrede 11 Mandsudvalgets Forslag. Underudvalgets Beretning skulde sammen med 11 Mandsforslaget forelægges Regeringerne med Anmodning om inden den 1. Juni 1931 at fremsætte deres Bemærkninger og angive, hvilke Ændringer i Pagten der efter deres Opfattelse vilde være bedst egnede til Opnaelse af det tilstræbte Formaal.

Den i Aar stedfundne Forhandling førtes da paa Grundlag af Underudvalgsberetningen af Oktober 1930 og visse af de indgaaede Regeringssvar. Allerede i det første Møde viste sig atter betydelige Divergenser. *Politis* (Grækenland) mente ikke, at Sagen var synderlig mere moden til Løsning i Aar end i Fjor og ansaa det for ugørligt at naa til en Afslutning, man maatte nøjes med at holde Sagen paa Dagsordenen. Med stor Skepsis udtalte Første Udvalgs højtansete Formand, *Scialoja* (Italien), sig om hele Problemet. Dette var meget sammensat, af baade retlig og politisk Natur. Man maatte gaa meget varsomt frem, naar det gjaldt Ændringer af selve Folkeforbundspagten. Bedre ingen Ændringer at foretage end at foreslaa saadanne, som senere viste sig uantagelige for de fleste Stater og derfor ingensinde vilde træde i

Kraft. I Fjor havde man først haft det særlige 11 Mandsudvalg — Juristudvalg — der havde afgivet en omfattende og indgaaende Betænkning. Den hvilede paa rent juridiske Synspunkter. Senere havde det af første Udvalg nedsatte Underudvalg afgivet en Beretning, der var præget af de politiske Problemer, Underudvalget havde drøftet. Resultatet havde været Nul. *Scialoja* var derfor stemt for slet ikke at genoptage en Drøftelse, der efter hans Skøn var ørkesløs, ialtfald i Aar. Det gjaldt først og fremmest om ikke at forhaste sig. *Scialoja* fremhævede stærkt, at hvis man vilde naa til et holdbart Resultat, kunde man ikke se bort fra visse meget betydningsfulde Tilkendegivelser af politisk Karakter, der havde fundet Sted, navnlig i de nordamerikanske Fristaters Senat i Forbindelse med Kelloggspagten Ratifikation. Der syntes ved denne Lejlighed at være fremsat en Række vidtrækkende Erklæringer, uden at disse havde mødt Modsigelse, gaaende ud paa, at de Forenede Stater tiltraadte Kelloggspagten med det Forbehold, at enhver Stat kunde fortolke denne Pagt efter eget Forgodtbefindende. »At indføje Kelloggspagten i Folkeforbundspagten uden at have fastslaaet dette fundamentale Punkt, vilde være ensbetydende med at tillade enhver Nation at fortolke den saaledes ændrede Forbunds-pagt efter eget Behag. Dette vilde være Tilintetgørelsen af Pagten.« Kelloggspagten Tekst var almindelig kendt og tilgængelig, men det var ikke tilstrækkeligt at holde sig til dens Tekst. Man maatte tage dens Forhistorie med i Betragtning og ikke se bort fra, hvad denne havde givet Anledning til.

Allerede i Underudvalgets Forhandlinger i Fjor var Spørgsmaalet om, hvilken Betydning man skulde tillægge de af forskellige Regeringer i sin Tid forud for Tiltrædelsen af Kelloggspagten tagne Forbehold, blevet rejst fra rumænsk Side og havde været medvirkende til, at der ikke naaedes noget Resultat. Dette politiske Spørgsmaal havde ved Siden af de mange retlige Problemer, der knytter sig til Sam-